

ETAPA NAȚIONALĂ (Proba A)
19 aprilie 2024

SECȚIUNEA: PSIHOLOGIE
CLASA: a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru: 3 ore
- Total: 100 de puncte

SUBIECTUL I: (20 puncte)

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare:

1. Mecanismele verbale obstrucționează integrarea reprezentării în gândire și în imaginație.
2. Imaginea senzorială este imagine primară deoarece apare numai în relația directă cu obiectul.
3. Imaginația tinde să se depărteze de necunoscut și să exploreze minuțios cunoscutul.
4. În contexte repetitive, dispozițiile afective se pot transforma în trăsături de caracter.
5. Spre deosebire de cele științifice, conceptele empirice au un grad scăzut de generalitate.

Pentru fiecare dintre enunțurile de la 1 la 5, scrieți cifra corespunzătoare enunțului și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat, sau litera F, dacă enunțul este fals.

B. Citiți cu atenție enunțurile următoare și alegeți varianta de răspuns pe care o considerați corectă:

1. Domeniul în care se relevă performanțele gândirii este:

- a) procesul rezolvării problemelor;
- b) procesul stocării informațiilor;
- c) procesul reactualizării informațiilor.

2. Utilizarea frecventă de către profesor a unui ton ridicat produce la copil scăderea sensibilității, cu prețul instalării unei stări de oboseală, reflectând:

- a) legea contrastului senzorial;
- b) legea adaptării senzoriale;
- c) legea semnificației.

3. Autenticitatea, economicitatea și productivitatea sunt caracteristici ale memoriei:

- a) voluntare;
- b) mecanice;
- c) logice.

4. Pasiunile se pot clasifica în:

- a) individuale și sociale;
- b) lucide și oarbe;
- c) extrinseci și intrinseci.

5. O mobilitate extremă, nejustificată, a trăirilor afective evidențiază:

- a) imaturitatea afectivă;
- b) polaritatea afectivă;
- c) expresivitatea afectivă.

SUBIECTUL al II – lea:

(40 puncte)

Citiți cu atenție textul următor și rezolvați sarcinile:

„La început, cuvintele nu spun nimic copilului, fiind simple sonorități. Asociindu-se mereu cu aceleași obiecte și ființe, ele direcționează atenția și înlesnesc operațiile gândirii. (...) Treptat, fiecare termen devine un punct de cristalizare a semnificațiilor, fiindcă spre deosebire de imagini, care sunt variabile, el este un complex de sunete stabil.” (*Andrei Cosmovici, Psihologie generală*)

- a) Definiți gândirea și noțiunea;
- b) Menționați cel puțin două mecanisme ale înțelegerii;
- c) Descrieți rolul limbajului în dezvoltarea gândirii, valorificând și textul suport;
- d) Argumentați importanța strategiilor algoritmice și euristice în rezolvarea de probleme;
- e) Exemplificați modul de formare/dezvoltare a analizei și a comparației, ca operații ale gândirii, în cadrul activităților instructiv – educative observate în cadrul practicii pedagogice.

SUBIECTUL al III – lea:

(40 puncte)

”Tatăl meu a procedat atât de sănătos cu mine! La început, în prima zi de școală, a spus:

- Și dacă o să iei 10, că atunci se dădeau note de la 1 la 10, pentru fiecare 10 pe care îl iei o să-ți dau 1 leu!

Un leu însemna că puteai să-ți iei două bucăți de ciocolată (...). M-a ambiționat chestiunea asta și am început să iau 10. Și îmi dădea leul. Dar nu l-a ținut mult, cred că vreo două săptămâni...

A zis:

- Sunt prea mulți zece! Nu, nu merge așa... Eu n-am atâția bani! Toată săptămâna iei zece și atunci, la finalul săptămânii, eu îți dau un leu.

Nu mi-a convenit, dar tot era ceva. (...)

A trecut mai mult de jumătate de an, deja știam să citesc aproape tot și m-am dus într-o sâmbătă seara cu carnetul și i-am spus:

- Uite, trebuie să-mi dai leul!

La care el a scos din geantă revista *Cutezători* (pe copertă scria: preț 1 leu), mi-a arătat-o și a zis:

- Țasta-i leul tău! Și de-acum încolo să nu mai ceri niciodată niciun ban!

Și așa s-a încheiat tot.”

(*Mircea Miclea – Interviu despre prima zi de școală*)

Pe baza textului prezentat, realizați un eseu pedagogic în care să prezentați rolul/ importanța unei teme/teorii/idei psihopedagogice care urmează a fi dezvoltată în cuprinsul lucrării.

În elaborarea eseului veți avea în vedere următoarele;

- evidențierea unei teme/idei/ teorii sau a unui construct psihopedagogic, prin valorificarea textului suport;
- motivarea opiniei alese prin raportare la importanța sau la actualitatea acesteia în teoria și/sau în practica educațională;
- dezvoltarea problemei abordate prin argumentarea/contraargumentarea cu diferite opinii cunoscute în literatura de specialitate, utilizând informații psihopedagogice, de natură științifică sau culturală (cel puțin 2 argumente);
- susținerea afirmațiilor prin exemple relevante desprinse din practica educațională, literatură, viața cotidiană etc.;
- formularea unor concluzii, a unor aprecieri, a unor reflecții personale;
- claritatea, coeziunea și coerența exprimării din punct de vedere logic, gramatical, științific;
- originalitate și creativitate în modul de abordare.